

ULKOSUOMALAISDIALOGIT

Ulkosuomalaisdialogit

Uudistetussa ulkosuomalaisparlamentin toimintamallissa ulkosuomalaisten näkökulmia ja kokemustietoa kerätään erilaisilla menetelmillä. Yhtenä menetelmänä ovat Ulkosuomalaisdialogit, joiden tavoitteena on syventää ymmärrystä ulkosuomalaisuuteen liittyvistä teemoista, haasteista ja mahdollisuuksista.

Ulkosuomalaisdialogin voi järjestää kuka tahansa ulkosuomalaisasioista kiinnostunut henkilö tai yhteisö tärkeäksi kokemastaan aiheesta etä- tai lähitapahtumana. Keskusteluun kutsutut osallistujat pääsevät dialogin aikana jakamaan omakohtaisia kokemuksiaan ja näkemyksiään sekä kuulemaan muiden ajatuksia dialogin teemasta.

Jokaisesta Ulkosuomalaisdialogista kirjataan lyhyt koonti, joka lähetetään keskustelun jälkeen Suomi-Seuran kotisivuilla olevaan ulkosuomalaisten omaan aloitelaatikkoon. Suomi-Seura hyödyntää dialogeissa kerättyä kokemustietoa päivittäisessä ulkosuomalaisten hyväksi tekemässään vaikuttamistyössä ja lisäksi aloitelaatikon viesteistä kootaan vuosittain yhteenveto, jota hyödynnetään mm. ulkosuomalaisparlamentin istunnon teemojen valinnassa.

Ulkosuomalaisdialogin järjestäminen

Ulkosuomalaisdialogit käydään [Erätauko-menetelmällä](#), joka perustuu tasavertaiseen keskusteluun erilaisten ihmisten välillä. Kuka tahansa ulkosuomalaisasioista kiinnostunut yksityishenkilö tai yhteisö voi järjestää Ulkosuomalaisdialogin. Dialogin järjestäjä pääsee itse valitsemaan dialogille aiheen, josta hänen mielestään on tärkeää kerryttää ulkosuomalaisten näkökulmia ja kokemustietoa eteenpäin vietäväksi.

Dialogin voi järjestää etä- tai lähitilaisuutena ja joko omana tapahtumanaan tai osana jotain muuta tilaisuutta. Ulkosuomalaisdialogeihin on mahdollista kutsua keskustelemaan keitä tahansa, joita järjestäjän mielestä olisi hyvä kuulla aiheesta – ulkosuomalaisia, paluumuuttajia tai esimerkiksi eri alojen asiantuntijoita. Dialogi voidaan tarvittaessa järjestää myös muulla kuin suomen kielellä ja osallistuminen voidaan mahdollisuuksien mukaan mahdollistaa myös tulkin avustuksella tai eri kielillä.

Ulkosuomalaisdialogiin tarvitaan aina ohjaaja, joka varmistaa, että keskustelu etenee yhdessä sovittujen sääntöjen mukaisesti, sekä kirjuri, joka kirjaa keskustelun pääkohtia ylös ja kokoaa näistä Suomi-Seuralle lähetettävän koonnin. Keskustelun ohjaajan ei tarvitse olla kokenut fasilitoija – tekemällä oppii ja keskustelun ohjaamiseen on olemassa valmiit ohjeet ja materiaalit.

Suomi-Seura tekee Ulkosuomalaisdialogien koonneista 1–2 kertaa vuodessa yhteenvedon ja toimittaa sen eduskunnalle sekä ulkosuomalaisstrategiatyöryhmälle. Suomi-Seura hyödyntää Ulkosuomalaisdialogeissa kerättyä arvokasta kokemustietoa myös päivittäisessä ulkosuomalaisten hyväksi tekemässään edunvalvontatyössä sekä ulkosuomalaisparlamentin istunnon teemojen valinnassa.

Ulkosuomalaisdialogin suunnitteluun, järjestämiseen ja ohjaamiseen löydät valmiin ohjeistuksen [Erätaukosäätiön laatimasta keskusteluohjeesta](#) sekä lisää vinkkejä ja materiaaleja [Erätaukosäätiön Työkalut -osiosta](#).

Malliteksti Ulkosuomalais- dialogin kutsuun

Kutsun/Kutsumme sinut osallistumaan Ulkosuomalaisdialogiin (*päivämäärä, aika ja paikka*).

Dialogin aiheena on (*aihe*).

Ulkosuomalaisdialogin tavoitteena on syventää ymmärrystä erilaisista ulkosuomalaisuuteen liittyvistä ilmiöistä, haasteista ja mahdollisuuksista. Keskustelu käydään Erätauko-menetelmällä, joka perustuu tasavertaiseen dialogiin erilaisten ihmisten välillä. Keskustelussa keskitytään osallistujien omakohtaisiin kokemuksiin ja näkemyksiin.

Dialogin ohjaaja huolehtii siitä, että kaikki halukkaat pääsevät keskustelun aikana ääneen ja että dialogi etenee yhdessä hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Keskustelusta kirjataan lyhyt yhteenveto, josta ei voi tunnistaa yksittäisiä osallistujia. Koonti lähetetään keskustelun jälkeen Suomi-Seuralle.

Suomi-Seura on maailmalla olevien, sinne lähtevien ja sieltä palaavien suomalaisten etu-, asiantuntija- ja palvelujärjestö. Suomi-Seura hyödyntää dialogeissa kerättyä kokemustietoa ulkosuomalaisten hyväksi tekemässään vaikuttamistyössä ja kokoaa Ulkosuomalaisdialogien yhteenvedoista 1–2 kertaa vuodessa koonnin, jonka se toimittaa eduskunnalle ja ulkosuomalaisstrategiatyöryhmälle.

Osallistumalla Ulkosuomalaisdialogiin voit vaikuttaa siihen, millaisena maailmalla asuvien suomalaisten ääni kuuluu Suomessa!

Voit valmistautua Ulkosuomalaisdialogiin pohtimalla ennakoon näitä kysymyksiä:

(Liitä tähän muutama dialogin aiheeseen virittävä kysymys.)

(Jos mahdollista, lähetä myös keskustelun alustus tutustuttavaksi jo etukäteen joko kutsun yhteydessä tai lähempänä keskustelutilaisuutta. Kerro kutsussa myös mikäli dialogi järjestetään suomen sijaan/lisäksi myös jollain muulla kielellä tai jos keskusteluun on mahdollista osallistua tulkin avustuksella. Kerro millä tavoin mahdollisesta tulkin tarpeesta tai tulkin käyttämisestä tulisi ilmoittaa.)

Lämpimästi tervetuloa osallistumaan Ulkosuomalaisdialogiin!

Esimerkki- käsikirjoitus Ulkosuomalais- dialogin alkuun

”Tervetuloa. (Keskustelun ohjaajan lyhyt esittäytyminen)

Tämän keskustelun tarkoitus on kuulla kunkin osallistujan näkökulmia ja omakohtaisia kokemuksia käsiteltävästä asiasta. Tarkoitus ei ole suostutella, väitellä tai vakuuttaa toisia omasta näkemyksestä, vaan antaa tilaa eri näkökulmille ja rakentaa ymmärrystä toistenne kommenttien päälle.

Tämän keskustelun tavoite on tuoda jokaisen osallistujan ääni kuuluviin, syventää näkemystä käsiteltävästä asiasta ja oppia toinen toisiltamme. Toivottavasti saatte tästä myös uutta ymmärrystä siitä, mikä on muille tärkeää ja syvempää ymmärrystä siitä, mikä on sinulle itsellesi tärkeää.

Keskustelusta kirjataan yhteenveto, mikä lähetetään Suomi-Seuraan. Yhteenvedosta ei voi tunnistaa yksittäisiä osallistujia. Ulkosuomalaisdialogien tuloksia hyödynnetään ulkosuomalaisstrategian valmistelussa ja sen toteutumisen seurannassa sekä Suomi-Seuran muussa ulkosuomalaisten hyväksi tekemässä vaikuttamistyössä.

Keskustelun vetäjänä ohjaan keskustelua ja pidän huolta, että jokainen pääsee puhumaan ja noudattamme keskustelun pelisääntöjä. (Rakentavan keskustelun pelisääntöjen läpikäynti) Sopiiko nämä säännöt kaikille?”

(Pohjana käytetty: Esimerkkikäsikirjoitus dialogin alkuun, Kai Alhanen, Sitran Erätauko-hanke <https://www.eratauko.fi/tyokalu/esimerkkikasikirjoitus/>)

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

- 1. Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.** ”Jokaisella täytyy olla mahdollisuus rauhassa kertoa omista näkemyksistään. On tärkeää, että emme keskeytä toisiamme emmekä supise vierustoverin kanssa.”
- 2. Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.** ”Dialogissa on tavoitteena, että yritämme liittää omat sanomisemme siihen, mitä toiset ovat tuoneet esiin keskustelussa. Pyritään puhumaan arkikielisesti ja välttämään erikoistermejä.”
- 3. Kerro omasta kokemuksesta.** ”Jotta voimme ymmärtää paremmin käsiteltävää asiaa ja toisiamme, niin on hyvä puhua omista kokemuksista. Tämä tarkoittaa, että kerrotaan toisille, mitkä asiat, tapahtumat ja tilanteet ovat vaikuttaneet omiin näkemyksiin.
- 4. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.** ”Yhteisen keskustelun muodostumista helpottaa kun osoitamme sanamme toisille keskustelijoille, puhuttelemme toisiamme ja kysymme suoraan toisten näkemyksiä.”
- 5. Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.** ”Dialogissa on tärkeää, että keskitytään kokonaan toisiimme ja käsitellyn asian ymmärtämiseen. Kunnioitetaan ihmisten erilaisia näkemyksiä. Pidetään keskustelu luottamuksellisena, jotta jokainen voi puhua mahdollisimman vapaasti.”
- 6. Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.** ”Dialogin on tarkoitus olla turvallinen tilanne, jossa voidaan myös käsitellä ristiriitoja. Lisäksi on tärkeää etsiä asioita, jotka syystä tai toisesta ovat jääneet huomaamatta. Lopuksi voimme tutkia, miten keskustelussa esiin tulleet näkökulmat liittyvät toisiinsa.”

(Tekijä: Kai Alhanen, Sitran Erätauko-hanke

<https://www.eratauko.fi/tyokalu/rakentavan-keskustelun-pelisaannot/>)

Ulkosuomalaisdialogin jälkeen

Kootkaa yhdessä keskustelun ohjaajan ja kirjurin kanssa lyhyt yhteenveto keskustelusta, josta käy ilmi dialogin pääkohdat sekä keskustelussa esiin nousseet olennaiset näkökulmat. Hyödyntäkää yhteenvedossa myös osallistujien keskustelun lopuksi kirjoittamia oivalluksia. Huomioikaa yhteenvedon kirjoittamisessa, ettei siitä pysty tunnistamaan yksittäisiä keskustelijoita.

Liittäkää yhteenvetoon tilastointia varten vielä seuraavat tiedot:

- Ulkosuomalaisdialogin aihe ja järjestämiskuukausi ja –vuosi
- Dialogin järjestäjä (mikäli järjestät Ulkosuomalaisdialogin yksityishenkilönä, riittää, että kirjoitat järjestäjäksi *yksityishenkilö*), missä maassa dialogi järjestettiin ja mistä maista dialogin osallistujat olivat. Mainitse myös mikäli dialogi järjestettiin etänä.

Esimerkiksi:

- ”Järjestäjä: yksityishenkilö, USA / osallistujat: USA”
- ”Järjestäjä: Winterthurin Suomi-koulu, Sveitsi / osallistujat: Sveitsi & Saksa”
- ”Järjestäjä: Tamperelaiset paluumuuttajat, Suomi / etädialogi / osallistujat: Suomi, Saksa, Qatar, Kiina ja Brasilia”

- Osallistujien lukumäärä

Lähettkää koonti Suomi-Seuralle Suomi-Seuran kotisivuilta löytyvän ulkosuomalaisten oman aloitelaatikon kautta.

